

Beslut om dispens från BAT-slutsats för Rättviks kalkverk i Rättviks kommun

Beslut

Miljöprövningsdelegationen ger med stöd av 1 kap 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250) SMA Mineral AB (556206-3874) dispens från begränsningsvärdet i gällande BAT-slutsats nr 42 i BAT-slutsatser gällande produktion av kalk, cement och magnesiumoxid. Dispensen gäller punktutsläpp av stoft från hydratverkets våtskrubber. Miljöprövningsdelegationen anger att följande begränsningsvärde istället ska gälla för utsläpp av stoft från hydratverkets våtskrubber.

- Utsläpp av stoft får uppgå till högst 50 mg/Nm³ som rullande medelvärde från två skilda mättillfällen. Värdet gäller så som utsläppet sker, dvs utan korrigering avseende syrgas eller torr gas.

Dispensen börjar gälla den 1 juli 2019 och upphör att gälla när det begränsningsvärde som dispensen avser har ersatts med en ny slutsats om bästa tillgängliga teknik.

Om nytt tillstånd enligt miljöbalken beslutas inom denna period upphör dispensen när det nya tillståndet vunnit laga kraft.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Verksamheten vid Rättviks kalkverk omfattas av BAT-slutsatser gällande produktion av cement, kalk och magnesiumoxid. För hydratverkets skrubber gäller BAT-slutsats nr 42 angående punktutsläpp av stoft från dammande verksamheter andra än de från ugnsförbränningsprocesser. Bolaget fick den 27 mars 2017 dispens från BAT-villkoret till och med den sista juni 2019.

Ärendets handläggning

Ansökan om dispens kom in till miljöprövningsdelegationen den 21 december 2018. Ärendet har därefter kungjorts på Länsstyrelsen i Dalarnas läns anslagstavla och webbplats. Efter kompletteringar har ansökan remitterats till länsstyrelsen i egenskap av tillsynsmyndighet.

Ansökan om dispens

Bolagets nuvarande tillstånd och villkor

Nu gällande tillstånd för SMA Mineral AB:s kalkverk i Rättvik gavs den 27 mars 2017. Bolaget fick samtidigt dispens från begränsningsvärdet för stoft från kalkverkets skrubber till och med den sista juni 2019 samt ett utredningsvillkor att utreda och redovisa tekniska och ekonomiska förutsättningar för att innehålla gällande BAT-villkor för stoft på $< 20 \text{ mg/Nm}^3$ som dygnsmedelvärde. Begränsningsvärdet sattes då till 50 mg/m^3 vid varje mättillfälle.

Yrkanden

Bolagets ursprungliga yrkande har ändrats, först i samband med komplettering av ansökan och sedan vid bolagets bemötande av länsstyrelsens yttrande. Det slutliga yrkandet är följande.

Bolaget yrkar att dispens meddelas enligt 1 kap 16 § industriutsläpps-förordningen samt att följande villkor meddelas för hydratverkets skrubber:

Emissionen av stoft från hydratverkets skrubber ska som medelvärde från minst tre under året skilda mättillfällen innehålla begränsningsvärdet* 50 mg/Nm^3 vg.

*) Överskridande av begränsningsvärde vid periodisk besiktningsmätning ska anmälas till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska åtföljas av omedelbara och tillräckliga åtgärder för att begränsningsvärdet ska innehållas vid tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

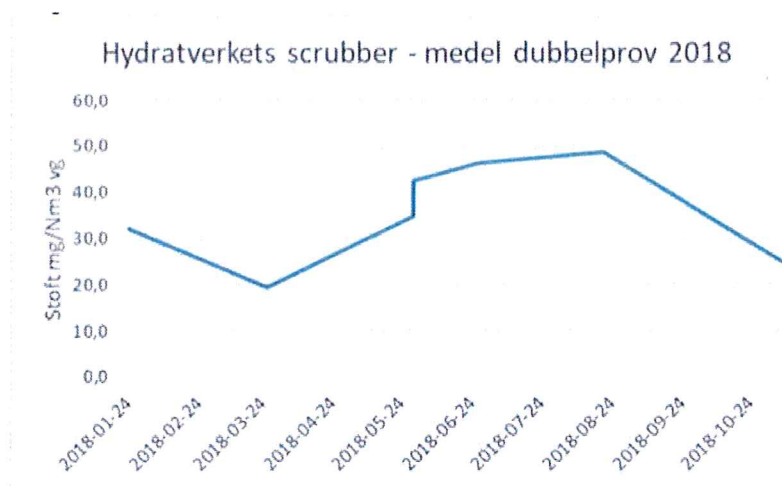
Motivering till ansökt dispens

Som grund för dispens åberopar bolaget att det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper och de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader, jämfört med miljönyttan, att följa begränsningsvärdet enligt CLM BAT-slutsatser.

- Kostsam investering, ca 4 000 000 SEK i förhållande till begränsad miljönytta för anpassning av anläggning till lägre utsläpp motsvarande BAT 42.
  - Investeringen medför mycket hög kostnad för avskilt material, 5 100 till 6 800 SEK/kg stoft.
  - Investeringen motsvarar 30-40 % av släckarens årsomsättning.
- Stoft från hydratverkets skrubber består huvudsakligen av släckt kalk, vilket inte är ett skadligt ämne för naturen i här aktuella koncentrationer. Ämnet motverkar försurning.

- I rapport om luftkvalitet från SMHI, framgår att luftkvalitetsnormerna i ogynnsammaste beräkningspunkt, ett skogsområde 200 m nordost om verket, innehålls luftkvalitetsnormerna och utvärderingströsklar med god marginal avseende partiklar PM 10 beräknat med 50 mg/Nm³ som utsläpp från hydratverkets skrubber. Summahalt, bakgrund + kalkverkets bidrag beräknas som årsmedelvärde till 6,9 ug/m³ (miljökvalitetsnorm är 50, nedre utvärderingströskel är 20) och 90 percentil till 13,5 ug/m³, (miljökvalitetsnorm är 40, nedre utvärderingströskel är 25)
- Totalt stoftutsläpp från kalkverkets verksamhet minskar med endast ca 4 %.

Diagrammet nedan visar resultat från 2018 års mätningar, redovisade som medelvärde av dubbelprov i enlighet med standardmetod för bestämning av stoftutsläpp.

Utsläpp från hydratverkets skrubber 2018. Medelvärde har bildats ur två på varandra följande delprov så som metodik för bestämning av, och rapportering av stoft anger. Medelvärde för samtliga mätningar (8) 2018 är 35,6 mg/Nm³ vg med standardavvikelse 11,1 mg/Nm³ vg (standardavvikelse avser medelvärde av dubbelprov).

Medelvärdet för samtliga mätningar 2016 till och med 2018 är 32,6 mg/Nm³ vg. Den sammanvägda bedömningen är att vid normal drift innehåller hydratverkets skrubber 50 mg/Nm³ vg. Ett fåtal mätningar kan komma att överstiga 50 mg/Nm³ vg.

Möjligheterna att effektivisera hydratverkets skrubber har undersökts i egen regi genom utbyte till fler och effektivare vattendysor, variera processparametrar som produktion, fläktvarvtal mm samt undersökning av effekt på stoftrening.

Effektivitet i befintlig skrubber kan inte ökas genom att tillföra mer vatten med fler dysor. En fungerande teknisk lösning med installation av en skrubber med ökad effektivitet avseende avskiljning av stoft kräver en fullständig ombyggnad av släckaranläggningen avseende vatten- och värmebalans, dess styrning och installation av ny skrubber.

Befintlig utrustning kan inte uthålligt innehålla BAT-slutsatsernas angivelse om att en skrubber kan uppfylla 10-20 mg/Nm³. Sådan utsläppsnivå är inte realistisk att nå med skrubber enligt leverantör av släckarutrustning.

Tillverkaren av hydratverkets släckaranläggning föreslår att släckarenheten byts ut och ersätts med ny släckare som är försedd med textilt filter för att innehålla 20 mg/Nm³, vilket är högre än BAT 42 för textila filter, 10 mg/Nm³. Kostnaden beräknas till 3 500 till 4 000 kSEK.

En alternativ lösning har undersökts i form av installation av vått elfilter. Enligt leverantören bedöms sådant filter innehålla 10 mg/Nm³ vg. Kostnaden beräknas till 4 000 kSEK.

Yttranden

Länsstyrelsen, tillsynsenheten

Länsstyrelsen instämmer med bolaget i att det för de alternativ som redovisats i ansökan går att tillämpa förordningen om industriutsläpp (SFS 2013:250) 1 kap 16 § då miljönyttan inte står i rimlig relation till den förenade kostnaden.

Länsstyrelsen har inga invändningar mot den yrkade dispensen från begränsningsvärde enligt BAT 42 gällande hydratverkets skrubber (<50 mg/Nm³). Dock i sken av fluktueringar i uppmätta mätvärden anses det lämpligt att utöka det föreslagna provtagningsprogrammet med ytterligare provtagningar per år än de av bolaget föreslagna två mättillfällena för att vidare undersöka olika säsong- och driftsvariationer.

Därtill förväntas det av bolaget att det föreslagna begränsningsvillkoret kan överskridas vilket bedöms som ej lämpligt. Länsstyrelsen anser att det bör inkluderas i villkoren att bolaget skall ha en strategi för att arbeta för att villkoret ej överskrids. Det bör även ingå i villkoret att eventuella överskridanden av begränsningsvärdet vid enskilda provtagningstillfällen anmäls till tillsynsmyndigheten.

Detaljer kring fortsatt provtagning kan därefter följas upp och regleras i samråd med tillsynsmyndigheten i samband med den operativa tillsynen.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget noterar med tillförsikt att tillsynsmyndigheten i huvudsak tillstyrker bolagets yrkande om dispens vad avser hydratverkets skrubber och föreslagen nivå på villkor.

Vad avser mätfrekvens på stoft från hydratverkets skrubber kan mätning förslagsvis utföras 3 ggr/år. Vilket kan läggas som tillägg till reviderat förslag till villkor, se nedan:

Emissionen av stoft från hydratverkets skrubber får som begränsningsvärde* inte överstiga 50 mg/Nm³ vg. Mätning av stoft från skrubber utförs vid minst 3 tillfällen per år.

*) Överskridande av begränsningsvärde vid periodisk besiktningsmätning ska anmälas till tillsynsmyndigheten. Anmälan ska åtföljas av omedelbara och tillräckliga åtgärder för att begränsningsvärdet ska innehållas vid tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Av 1 kap 16 § industriutsläppsförordningen följer att i det enskilda fallet får dispens ges från skyldigheten att följa ett begränsningsvärde i tillämpliga slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser), om det med hänsyn till var anläggningen ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa begränsningsvärdet. Dispensen ska, enligt samma paragraf, förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Mot bakgrund av utsläppens förhållandevis ringa mängd och verksamhetens avskilda lokalisering anser miljöprövningsdelegationen, i likhet med bolaget och tillsynsmyndigheten, att de redovisade kostnaderna för åtgärder för att innehålla gällande utsläppsvillkor i BAT-slutsatserna inte står i rimlig proportion till miljönyttan de skulle medföra. Därför finns förutsättningar att ge dispens från begränsningsvärdet.

Då de av bolaget redovisade mätresultaten har en stor variation anser miljöprövningsdelegationen det befogat att utsläppsvillkoret, såsom yrkas av bolaget, ska gälla ett medelvärde av mätningar vid skilda tillfällen. Dock föreskrivs att villkoret ska gälla som ett rullande medelvärde av två mätningar vid skilda tillfällen, då detta bör kunna innehållas och begränsar inte antalet mätningar per år.

Av 1 kap 9 § industriutsläppsförordningen följer att om ett begränsningsvärde inte följs, ska verksamhetsutövaren omedelbart informera tillsynsmyndigheten

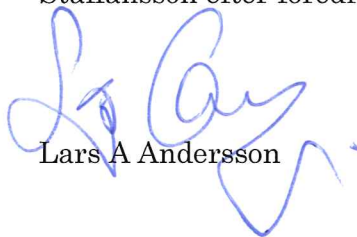
och vidta de åtgärder som behövs för att verksamheten återigen ska bedrivas så att begränsningsvärdet följs. Detta behöver därför inte regleras i villkor.

Villkor gällande antal mätningar och anmälan om höga enstaka utsläppsresultat till tillsynsmyndigheten, enligt länsstyrelsens yttrande, är inte möjliga att föreskriva inom ramen för en dispensprövning enligt industriutsläppsförordningen. Miljöprövningsdelegationen har tagit ställning till dessa frågor i ett separat beslut rörande slutliga villkor för verksamheten.

Hur man överklagar m m

Detta beslut kan överklagas, se bilaga 1.

Beslutet har fattats av ordförande Lars A Andersson och miljösekreterare Eva Staffansson efter föredragning av miljöhandläggare Karin Almqvist.

Lars A Andersson

Eva Staffansson

Bilaga:

1. Hur man överklagar till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt

Kopia till:

Länsstyrelsen, tillsynsenheten

Naturvårdsverket

För information om hur Länsstyrelsen i Dalarnas län behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd